

21.6.2022

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) perusteella 21.6.2022 kullanhuuhdontalupaa koskevan päätöksen.

Hakijat: Tapio Vaali, Henriikki Kolu, Jukka Mäkelä

Lupatunnus: HL2012:0072

Alueen sijainti: Inarin kunta, Selperinoja, 3,5 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 28.7.2022.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 21.6.2022 – 28.7.2022 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhdontaluvat>

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 21.6.2022

Pidetään nähtävänä 28.7.2022 asti

Tapio Vaali

**PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN HL2012:0072 TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA
MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA**

Hakemus

Hakijat: Tapio Vaali, Henriikki Kolu, Jukka Mäkelä
Vireilletulopvm: 9.5.2022
Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuhdontalupapäätöksen HL2012:0072 täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy kaivoslain (621/2011) nojalla hakijan hakemuksen päätöksen täytäntöönpanosta. Hakija voi aloittaa toiminnan lupapäätöksen HL2012:0072 mukaisesti.

Perustelut: Hakija on hakemuksessaan (liite 2) osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä hakemuksen hyväksymiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Hakija on toimittanut hakemuksen kaivoslain 169 §:n mukaisesti 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

Alueella on kaivosviranomaisen rekisteritietojen mukaan harjoitettu luvan saajien toimesta saman laajuista kullanhuhdontatoimintaa vuodesta 2003 lähtien.

Kun huomioidaan edellä todetut asian selvityksen yhteydessä ilmi tulleet seikat ja toiminnan laatu (lapiokaivu, jossa kaivumäärä on ollut kaivosviranomaiselle toimitettujen vuosiraporttien mukaan 20–40 m³ kaivukaudessa) kaivosviranomaisen toteaa, että päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta ei lupaehtojen mukaisesti toimittaessa tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Päätöksen täytäntöönpano

Päätökseen perustuvat toimenpiteet saa aloittaa tämän päätöksen antopäivänä. Muutoksenhakuuomioistuin voi valituksesta kumota täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta annetun päätöksen.

Lupamääräykset

Toiminnassa on noudatettava 23.3.2022 päivätyssä lupapäätöksessä HL2012:0072 annettuja lupamääräyksiä.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla sitä 10.5.2022-16.6.2022. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 16.6.2022.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Ivalon paliskunnalle 10.5.2022
Ivalon paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta.
- 2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 10.5.2022
Metsähallituksen lausunto 13.5.2022
Metsähallitus kiinnittää kaivosviranomaisen huomioiin siihen, että päätösten täytäntöönpanoa koskevien määräysten antaminen ei voi muodostua pääsääntöiseksi instrumentiksi aloittaa luvan mukainen toiminta, vaan muutoksen haulle tulisi varata tosiasiallinen mahdollisuus ennen toiminnan aloittamista.
- 3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inari kunnalle 10.5.2022
Inarin kunnan lausunto 12.5.2022
Hakemuksen osalta ei voimassa olevien kunnallisten kaavojen kannalta ole huomautettavaa.
- 4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 10.5.2022
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 16.6.2022
Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen on tehty valitus Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (tukes) myöntämästä kullanhuhdontaluvasta HL2012:0072.

Kullanhuhdontalupa-alue sijaitsee Inarin kunnassa Hammastunturin erämaa-alueella Salperinojan latva-alueella.

Osa Hammastunturin erämaa-alueesta on erämaa-alueen rajauksesta poikkeavasti (pääosin suppeampana, joiltakin osin hieman laajempaan) liitetty Euroopan Unionin Natura2000 – suojelualueverkostoon.

Tässä huuhdontalupahakemuksessa oleva alue sijoittuu erämaa-alueelle, joka kuuluu Natura 2000-alueeseen Hammastunturin erämaa (FI 130 0203).

Kullanhuuhdonta-alue sijaitsee poronhoitolain (1990/848) tarkoittamalla erityisellä poronhoitoalueella Ivalon paliskunnassa. Alue on Saamelaiden kotiseutualueetta (laki saamelaiskäräjistä 1995/974 4§).

Lapin ely-keskus katsoo, että ennen kullanhuuhdonnan täytäntöönpanolupaa tulee odottaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöstä valitukseen.

5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 10.5.2022
Saamelaiskäräjien lausunto 16.6.2022

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan lupaa täytäntöönpanon aloittamiseen ei tule myöntää. Ivalon paliskunnan kuormittuneen tilanteen vuoksi on olemassa perusteet pidättäytyä lupapäätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Alueen HL2012:0072 lähellä kullanhuuhdonta-alueiden lukumäärä on lisääntynyt ja toiminnan kattama ala sen myötä laajentunut sen ajanjakson aikana, joka on kulunut lupapäätöksen ja jatkolupapäätöksen antamisen välillä (ks. lopussa oleva taulukko).

Kullanhuuhdonta-toiminnan yhteisvaikutukset ovat voimistuneet. Kaivutoiminnassa käytettävät laitteet ja alueella liikkuminen aiheuttavat lupa-alueiden ympäristöön häiriöalueen. Tästä syystä myös lapiokaivusta seuraavat itse lupa-alueita laajemmat vaikutukset.

Kaivosviranomaisen kullanhuuhdonta-lupaa HL2016:0015 koskevissa lupapäätöksissä 2.10.2017 ja 14.2.2022 esitetyt tiedot kullanhuuhdonta-lupien määrästä ja niiden kattamasta pinta-alasta Ivalon paliskunnassa

	lupien lkm (kpl)	pinta-ala (ha)	2 km säteellä (kpl)	pinta-ala (ha)	vireillä lkm (kpl)	pinta-ala (ha)
2017	93	370	18	70	16	62,4
2022	137	595	30	148	9	53
lisäys	44	225	12	78		

6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseo Siidalle 10.5.2022
Saamelaismuseo Siidan lausunto 1.6.2022

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Saamelaismuseon lausunnon Tapio Vaalin, Henriikki Kolun ja Jukka Mäkelän kullanhuuhdonta-lupaa HL2012:0072 Pakanamaa koskevan hakemuksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Saamelaismuseo Siida on saamelaisalueella toimivaltainen viranomaisen arkeologisen kulttuuriperinnön sekä maiseman ja rakennusperinnön suojelun ja hoidon suhteen.

Tukesin päätöksestä (23.3.2022) on tehty valitus. Saamelaismuseo on antanut lupahakemuksesta Tukesille lausunnon 2.12.2021 (D.s. 595). Saamelaismuseolla ei ole valitukseen liittyen aihetta muuttaa annettua lausuntoa (luettavissa alla).

Kullanhuuhdentalupahakemusalue HL2012:0072 sijaitsee Inarin kunnassa, Palsinojaan ja sitä kautta Ivalojokeen laskevan Selperinojan (Zellberginoja) latva-alueella, Ristiinamoroston itäosassa. Kyseessä on kullanhuuhdonan jatkolupa 10 vuodeksi lapiokaivuulle. Alueen pinta-ala on 3,5 ha. Hakemuksessa on mukana kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Lupahakemusalueelle kuljetaan olemassa olevaa metsäautotietä pitkin.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa (2007) kullanhuuhdentalupahakemusalue HL2012:0072 on Hammastunturin erämaa-aluetta Se 6515. Hammastunturin erämaa-alueen kehittämisperiaatteena on, että alueen erämaaluonne säilytetään, saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen tarpeet turvataan sekä kehitetään luonnon monipuolisen käytön edellytyksiä.

Lupahakemusalue kuuluu Natura-alueeseen (FI1300203), saamelaisten kotiseutualueeseen ja se on Ivalon paliskunnan poronhoitoalueella. Poronhoitolain 2.2 § mukaan se on erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettua aluetta, jolla maata ei saa käyttää niin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa porotaloudelle.

Kulttuuriympäristö

Lupahakemusalueella ei ole valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009) eikä muinaismuistolailta suojeltuja kiinteitä muinaisjäänneksiä. Alue on tarkastettu 19.9.2017. Mikäli lupahakemusalueelta havaitaan merkkejä muinaisen ihmisen toiminnasta, kuten tulisijoja, kivirakennelmia tai pyyntikuoppia, työt on löytöpaikalla keskeytettävä ja löydöistä on ilmoitettava museoviranomaisille, tässä tapauksessa Saamelaismuseo Siidan arkeologille.

Saamelaismuseo Siida toteaa, että yksittäisenä jatkolupahakemusalueena HL2012:0072 ei tässä laajuudessa uhkaa alueen kulttuuriperintöarvoja. Palsinoja ja siihen laskevat ojat ja kurut muodostavat katkeamattoman voimassa olevien kultanhuuhdentalupa-alueiden ja lupahakemusalueiden ketjun.

Saamelaismuseo Siida toteaa, että kultanhuuhdentalupahakemusalueiden kokonaisvaltaiselle tarkastelulle ja niiden maisemaan ja ympäristöön kumuloituvien vaikutusten arvioinnille on tässä tapauksessa selkeä tarve: yksittäiset, pinta-alaltaan enintään 7 hehtaarin kokoiset lupahakemusalueet muodostavat suuren yhtenäisen alueen.

Näin ollen Saamelaismuseo Siida kehottaa Tukesia vastaavana lupa- ja valvontaviranomaisena käsittelemään kullanhuuhdontalupahakemuksia alueellisina kokonaisuuksina ja arvioimaan niiden yhteisvaikutuksia kyseisen alueen kulttuuriperintöön ja luonnonympäristöön ja erityisesti maisemaan.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Hakijalla on oikeus kaivoslain (621/2011) 169 §:n mukaan 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä hakea täytäntöönpanomääräystä muutoksenhausta huolimatta kullanhuuhdontaluvulle. Koska kyseessä on jatkolupa pienimuotoiselle vakiintuneelle lapiokaivulle, ei toiminnan jatkamisesta muutoksenhausta huolimatta aiheudu sellaista haittaa, joka tekisi muutoksenhaun tarpeettomaksi. Hakijat ovat lisäksi asettaneet päätöksen mukaisesti vakuuden jälkitoimenpiteitä varten.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 420 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan hakijalle. Päätös toimitetaan niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille, jos se

kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee kaivoslain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, sekä paliskunnalle, mikäli se kohdistuu erityiselle poronhoitoalueelle. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Juho Kupila, puh. 029 5052 121, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Juho Kupila ja ratkaissut ylitarkastaja Pasi Molkoselkä

LIITTEET

Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Hakemus toimeenpanomääräyksestä muutoksenhaun johdosta

TIEDOKSI

Inarin kunta

Ivalon paliskunta

Lapin ELY-keskus

Metsähallitus

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Saamelaiskäräjät

Saamelaismuseo Siida

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 28.7.2022.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja. Se, joka on valittanut asianomaisesta lupapäätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia määräyksen kumoamista tai muuttamista ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 270 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Tapio Vaali

Hakemus 09.05.2022

Tukes/Kaivosasiat

Rovaniemi

HAKEMUS TOIMEENPANOMÄÄRÄYKSESTÄ MUUTOKSENHAUN JOHDOSTA

Tapio Vaali, Jukka Mäkelä ja Henriikki Kolu ovat saaneet Tukesilta myönteisen päätöksen kullanhuuhdontaluvan jatkamisesta 23.3.2022. Lupatunnus HL2012:0072

Tästä päätöksestä on valitettu.

Ihmettelemme, ettei tarkempia valitukseen liittyviä tietoja ole vielä saatettu tietoomme, edes valittajatahoa. Kuitenkin oikeusturvamme vuoksi meidän on haettava toimeenpanomääräystä 14 vrk:n kuluessa päätöksen lainvoimaantulemisesta?

Hakijat hakevat Tukesilta toimeenpanomääräystä muutoksenhaun takia.

Emme hakeneet määräystä jatkolupahakemuksen yhteydessä koska emme uskoneet, että näin pienimuotoisesta ja jo pitkään jatkuneesta (vuodesta 2012) kullankaivuusta kukaan valittaisi. Aikaisemmista vastaavista lupahakemuksista ei olla valitettu.

Katsomme ettei toimeenpanomääräys saata valittajan valitusta hyödyttömäksi, koska vuosittainen kaivuumäärä on vähäinen, eikä toiminta millään tavalla muutu aikaisemmasta!

09.05.2022

Tapio Vaali

Pakanamaan asiamies